

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1980-1981

29 MEI 1981

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de artikelen 55 en 56 van het
Burgerlijk Wetboek inzake de aangiften van
geboorte

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)
UITGEBRACHT

DOOR DE HEER VAN CAUWENBERGHE

DAMES EN HEREN,

Inleiding

Onderhavig wetsvoorstel wil ook aan de moeder de gelegenheid geven de geboorte van haar kind aan te geven. Om dat mogelijk te maken wordt de aangifte-termijn van 3 op 10 dagen gebracht, zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen niet inbegrepen.

De auteur voorziet bovendien in de verplichting het bewijs van de geboorte middels voorlegging van een geneeskundig getuigschrift te leveren.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Léon Remacle.

A. — Leden : de heren Bourgeois, François, Grafé, Léon Remacle, Mevr. Ryckmans-Corin, de heren Suykerbuyk, Uyttendaele, Van Rompaey, Weckx, Willems. — de heren Boel, Brouhon, Bob Cools, Dejardin, Mevr. Detiège, de heren Jandrain, Van Cauwenberghe. — de heren Defraigne, Mundeeler, Van Belle, Van de Velde. — de heer Havelange. — de heer Baert.

B. — Plaatsvervangers : de heer Aerts, Mevr. Demeester-De Meyer, de heer Deschamps, Mevr. Dielens, de heren le Hardy de Beaulieu, Lernoux, Mevr. Smet, de heren Smets, Steverlynck, Van den Brande, Verhaegen. — Mevr. Adriaensens echtg. Huybrechts, de heer Baudson, Mevr. Brenez, de heren Delizée, Mangelschots, Van Acker, Van Gompel, Vanvelthoven. — de heren Albert Claes, De Winter, Gol, Kempinaire, Verberckmoes. — de heren Mordant, Risopoulos. — de heren Raphaël Declercq, Schiltz.

Zie :

400 (1979-1980) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N°s 2 en 3 : Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1980-1981

29 MAI 1981

PROPOSITION DE LOI

modifiant les articles 55 et 56 du Code civil
en ce qui concerne les déclarations de naissance

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR

M. VAN CAUWENBERGHE

MESDAMES, MESSIEURS,

Introduction

La présente proposition vise à donner à la mère également l'occasion de déclarer la naissance de son enfant. Afin de permettre cette déclaration, le délai de déclaration de naissance est porté de 3 à 10 jours, non compris les samedi, dimanche et jours fériés légaux.

L'auteur prévoit en outre l'obligation de fournir la preuve de la naissance par production d'un certificat médical.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Léon Remacle.

A. — Membres : MM. Bourgeois, François, Grafé, Léon Remacle, Mme Ryckmans-Corin, MM. Suykerbuyk, Uyttendaele, Van Rompaey, Weckx, Willems. — MM. Boel, Brouhon, Bob Cools, Dejardin, Mme Detiège, MM. Jandrain, Van Cauwenberghe. — MM. Defraigne, Mundeeler, Van Belle, Van de Velde. — M. Havelange. — M. Baert.

B. — Suppléants : M. Aerts, Mme Demeester-De Meyer, M. Deschamps, Mme Dielens, MM. le Hardy de Beaulieu, Lernoux, Mme Smet, MM. Smets, Steverlynck, Van den Brande, Verhaegen. — Mme Adriaensens épouse Huybrechts, M. Baudson, Mme Brenez, MM. Delizée, Mangelschots, Van Acker, Van Gompel, Vanvelthoven. — MM. Albert Claes, De Winter, Gol, Kempinaire, Verberckmoes. — MM. Mordant, Risopoulos. — MM. Raphaël Declercq, Schiltz.

Voir :

400 (1979-1980) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N°s 2 et 3 : Amendements.

Twee andere wetsvoorstellen werden aan het onderzoek van dit voorstel gekoppeld :

— Het wetsvoorstel Laridon tot wijziging van de artikelen 55, 56 en 334 van het Burgerlijk Wetboek inzake de aangifte van geboorte (Stuk n° 505/1), dat eveneens de moeder in staat wil stellen de geboorte van haar kind aan te geven; wanneer het gaat om een natuurlijk kind, impliceert de aangifte door de moeder tevens dat zij het kind erkent.

De tekst bepaalt bovendien dat de geboorteaangifte het geslacht van het kind vermeldt.

— Het wetsvoorstel Uyttendaele tot wijziging van Boek I, Titel VII, Hoofdstuk III, Afdeling II, van het Burgerlijk Wetboek (Stuk n° 95/1), dat de mogelijkheid om een natuurlijk kind te erkennen, wil beperken tot één enkele persoon van hetzelfde geslacht.

De erkenning dient te geschieden ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar de geboorteakte van het natuurlijk kind is opgemaakt. Tevens wordt gesteld dat de moeder van een minderjarig kind en het meerderjarige kind zelf met de erkenning dienen in te stemmen.

* * *

De Regering is er wel voor te vinden dat aan de moeder kind aan te geven. Niettemin heeft zij amendementen op de mogelijkheid wordt geboden zelf de geboorte van haar het voorstel van de heer Bourgeois (Stuk n° 400/2) ingediend. Het voorstel houdt immers het nadeel in dat geboorteaangifte door de directeur van de kraaminrichting wordt opgeheven. De amendementen gaan uit van het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en de adoptie (Stuk Senaat n° 305/1, 1977-1978, artt. 4, 5 en 6) en ze houden rekening met de opmerkingen die in de Commissie voor de Justitie van de Senaat, die dat ontwerp onderzoekt, en in de vaste commissie voor de burgerlijke stand werden gemaakt.

* * *

De vaste commissie voor de burgerlijke stand werd bij het Ministerie van Justitie opgericht bij ministerieel besluit van 20 juni 1949. Zij is belast met het onderzoeken van en het uitbrengen van een gemotiveerd advies over elke kwestie die haar door de Minister van Justitie in behandeling zou worden gegeven of die zij nuttig zou achten ambtshave in behandeling te nemen in verband met de taak van de ambtenaren van de burgerlijke stand of met het opmaken van hun akten, en die betrekking heeft op de wetgeving inzake de staat der personen, de werking van de burgerlijke stand en de toepassing van de buitenlandse wetgeving (*Belgisch Staatsblad* van 2, 3 en 4 november 1949).

De vaste commissie voor de burgerlijke stand is samengesteld uit ambtenaren van de ministeries van Justitie en van Buitenlandse Zaken, uit een magistraat van het parket van het rechtsgebied van elk der hoven van beroep en uit vertegenwoordigers van de volgende steden: Antwerpen, Brussel, Charleroi, Gent en Luik.

De Vereniging van Belgische steden en gemeenten is vertegenwoordigd door een waarnemer.

De Commissie komt elke maand bijeen. De voornaamste taak van de Commissie bestaat in het uitbrengen van adviezen omtrent de wetsontwerpen en -voorstellen inzake burgerlijke stand, nationaliteit en personenrecht.

Zij brengt terzake tevens advies uit over parlementaire vragen, omzendbrieven en dringende vragen die uitgaan van andere ministeriële departementen, van de rechterlijke overheid en van de gemeenten.

Deux propositions de loi avaient été jointes à l'examen de cette proposition :

— La proposition de loi de M. Laridon modifiant les articles 55, 56 et 334 du Code civil en ce qui concerne la déclaration de naissance (Doc. n° 505/1) qui tend également à permettre à la mère de déclarer la naissance de l'enfant; s'il s'agit d'un enfant naturel, la déclaration faite par la mère implique la reconnaissance de l'enfant.

Le texte prévoit en outre que la déclaration de naissance mentionne également le sexe de l'enfant.

— La proposition de loi de M. Uyttendaele modifiant le Livre premier, Titre VII, Chapitre III, Section II, du Code civil (Doc. n° 95/1) qui tend à limiter à une seule personne du même sexe la possibilité de reconnaître un enfant naturel.

Cette reconnaissance se fera devant l'officier de l'état civil du lieu où a été établi l'acte de naissance de l'enfant naturel. Il est en outre prévu que le consentement de la mère de l'enfant mineur ou celui de l'enfant majeur soit désormais respecté lorsqu'une reconnaissance intervient.

* * *

Le Gouvernement approuve l'objectif tendant à donner à la mère la possibilité de déclarer elle-même la naissance de son enfant. Il a cependant déposé des amendements à la proposition de M. Bourgeois (Doc. n° 400/2). Celle-ci présente en effet l'inconvénient de supprimer la déclaration de naissance par le directeur de la maternité. Les amendements s'inspirent du projet de loi modifiant certaines dispositions relatives à la filiation et à l'adoption (Doc. Sénat n° 305/1, 1977-1978, art. 4, 5 et 6) et tiennent compte des remarques faites par la Commission de la Justice du Sénat qui examine ce projet et des observations émises par la Commission permanente de l'Etat civil.

* * *

La Commission permanente de l'état civil a été instituée au Ministère de la Justice par arrêté ministériel du 20 juin 1949. Elle est chargée d'examiner et d'émettre un avis motivé sur toute question dont elle serait saisie par le Ministre de la Justice ou dont elle croirait utile de se saisir en rapport avec le rôle des officiers de l'état civil ou la rédaction de leurs actes, relative à la législation en matière d'état des personnes, au fonctionnement de l'état civil et à l'application des législations étrangères (*Moniteur belge* du 2, 3 et 4 novembre 1949).

La Commission permanente de l'état civil est composée de fonctionnaires des Ministères de la Justice et des Affaires étrangères, d'un magistrat du parquet de chaque ressort de cour d'appel et de représentants des villes d'Anvers, Bruxelles, Charleroi, Gand et Liège.

L'Union des villes et communes belges est représentée par un observateur.

La Commission se réunit tous les mois. L'activité de la commission consiste principalement à émettre des avis sur les projets et les propositions de loi en matière d'état civil, de nationalité et du droit des personnes.

Elle émet également des avis, en ces matières, sur des questions parlementaires des circulaires et des référés émanant d'autres départements ministériels, des autorités judiciaires et des communes.

De amendementen bevatten hoofdzakelijk de volgende wijzigingen :

- de termijn voor de geboorteaangifte wordt van drie op vijftien dagen gebracht (art. 1);
- de verplichting om het kind aan de ambtenaar van de burgerlijke stand te vertonen wordt vervangen door de voorlegging van een geneeskundig getuigschrift of, indien onmogelijk is, door de verplichting voor de ambtenaar van de burgerlijke stand om zich naar het pasgeboren kind te begeven ten einde zich van de geboorte te vergewissen (art. 2);
- de voorkeur wordt gegeven aan een aangifte door één van beide of door beide ouders, maar andere personen zijn verplicht de ambtenaar van de burgerlijke stand van de bevalling op de hoogte te brengen;
- de geboorteaangifte wordt georganiseerd ingeval de ouders nalaten zulks te doen (art. 2);
- de vereiste om de geboorteakte op te stellen op het ogenblik van de aangifte, valt weg (art. 2);
- de verplichte aanwezigheid van getuigen bij het opstellen van de geboorteakte is niet langer noodzakelijk (art. 3);
- het beroep van de ouders wordt niet meer in de geboorteakte vermeld (art. 3);
- de naam van het kind wordt voortaan in de geboorteakte vermeld (art. 3);
- artikel 361 van het Strafwetboek wordt aangepast aan de in het Burgerlijk Wetboek aangebrachte wijzigingen (art. 4), die nieuwe verplichtingen scheppen en de aanpassing van de in dat artikel bepaalde straffen vergen.

* * *

In verband met het voorstel van de heer Laridon merkt de Minister op dat, door te bepalen dat de aangifte van de geboorte door de moeder tevens de erkenning van het kind impliceert, men vooruitloopt op de werkzaamheden in verband met het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en de adoptie (stuk Senaat n° 305/1, 1977-1978). Overigens is het wetsvoorstel technisch niet volmaakt. Het voorstel van de heer Bourgeois en de amendementen van de Regering liggen in de lijn van het wetsontwerp op de afstamming en de adoptie, maar de voorgestelde wijzigingen — invoering van de gelijkheid tussen vader en moeder en verlenging van de termijn voor de geboorteaangifte — hebben een prioritaire karakter en ze verbeteren de bestaande toestand.

De heer Uyttendaele verklaart dat hij alleen gevraagd heeft zijn wetsvoorstel aan het voorliggende voorstel te koppelen omdat het voorstel van de heer Laridon niet alleen handelt over de geboorteaangifte, maar ook over de erkenning van natuurlijke kinderen, waarover ook zijn voorstel handelt.

Aangezien het voorwerp van het wetsvoorstel van de heer Bourgeois beperkt is dan dat van de heren Uyttendaele en Laridon, wordt het apart onderzocht, terwijl beide andere voorstellen zullen gevoegd worden bij het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en de adoptie, wanneer dat door de Senaat zal overgezonnen worden.

Algemene bespreking

De heer Bourgeois verklaart dat de amendementen van de Regering aan het doel van het voorstel beantwoorden.

Daarin wordt immers voorzien dat de moeder, zowel als de vader, aangifte mag doen van de geboorte van het kind.

Over de amendementen van de Regering worden nochtans twee opmerkingen gemaakt :

1) De verlenging van de termijn van aangifte van de geboorte van drie tot tien dagen wordt voldoende geacht; het is waar dat in de bij het voorstel bepaalde termijn van

Les amendements contiennent principalement les modifications suivantes :

- le délai de la déclaration de naissance est porté de trois à quinze jours (art. 1);
- l'obligation de présenter l'enfant à l'officier de l'état civil est remplacée par la présentation d'une attestation médicale ou en cas d'impossibilité, par le déplacement de l'officier de l'état civil auprès du nouveau-né pour lui permettre de s'assurer de la naissance (art. 2);
- la préférence est donnée à une déclaration faite par un des parents ou par les deux mais d'autres personnes sont obligées de donner avis de l'accouchement à l'officier de l'état civil;
- la déclaration de naissance est organisée lorsque les parents s'abstiennent de la faire (art. 2);
- il n'est plus exigé que l'acte de naissance soit rédigé au moment de la déclaration (art. 2);
- la présence obligatoire de témoins lors de la rédaction de l'acte de naissance n'est plus requise (art. 3);
- la profession des parents n'est plus mentionnée dans l'acte de naissance de l'enfant (art. 3);
- le nom de l'enfant est désormais mentionné dans l'acte de naissance (art. 3);
- l'article 361 du Code pénal est adapté aux modifications apportées au Code civil (art. 4) qui créent de nouvelles obligations et nécessitent l'adaptation des sanctions prévues par l'article 361 du Code pénal.

* * *

En ce qui concerne la proposition de M. Laridon, le Ministre observe qu'en prévoyant que la déclaration de naissance entraîne par la mère la reconnaissance de l'enfant, l'auteur anticipe sur les travaux concernant le projet de loi modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation et à l'adoption (doc. Sénat n° 305/1, 1977-1978). La proposition de loi n'est en outre pas au point sur le plan technique. La proposition de M. Bourgeois et les amendements du Gouvernement rencontrent également les objectifs du projet sur la filiation et l'adoption, mais les modifications qu'ils présentent en introduisant l'égalité de la mère et du père et en allongeant le délai de déclaration de naissance, ont un caractère prioritaire et améliorent la situation existante.

M. Uyttendaele déclare n'avoir demandé de joindre sa proposition à la discussion que dans la mesure où la proposition de M. Laridon ne concerne pas seulement la déclaration de naissance mais également la reconnaissance des enfants naturels qui est également prévue par sa proposition de loi.

L'objet de la proposition de loi de M. Bourgeois étant plus restreint que les propositions de loi de M. Uyttendaele et de M. Laridon, celle-ci sera examinée séparément, tandis que les deux autres propositions seront jointes au projet de loi modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation et à l'adoption, lorsque ce projet sera transmis par le Sénat.

Discussion générale

M. Bourgeois déclare que le but de la proposition est rencontré par les amendements du Gouvernement.

En effet, ceux-ci prévoient que la mère pourra tout comme le père déclarer la naissance de son enfant.

Les amendements du Gouvernement suscitent cependant deux remarques :

1) L'allongement du délai de déclaration de 3 jours à 10 jours lui semblait suffisant; il est vrai que le délai de 10 jours, prévu par une proposition, ne comprend pas les

tien dagen, de zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen niet begrepen zijn, wat dus vrijwel neerkomt op de termijn van vijftien dagen zoals die door de Regering wordt voorgesteld, een termijn die slechts dan verlengd wordt tot de eerste werkdag, wanneer de laatste dag van de termijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is.

2) De amendementen van de Regering zijn ruimer voor zover zij niet uitsluitend betrekking hebben op een wijziging van de aangifte van de geboorte ten opzichte van de moeder. Daarnaast leggen zij immers aan het bestuur van de ziekenhuizen, klinieken, kraaminrichtingen of andere verpleeginrichtingen waar de bevalling plaatsheeft of aan de geneesheer of, bij gebreke, aan de vroedvrouw of, bij gebreke, aan andere personen die bij de bevalling tegenwoordig waren of bij wie de bevalling heeft plaatsgehad, via een aantal nieuwe bepalingen de verplichting op om de ambtenaar van de burgerlijke stand uiterlijk de eerste werkdag na die van de bevalling, van die gebeurtenis op de hoogte te brengen.

De heer Bourgeois meent dat zulks een overbodige administratieve complicatie is, aangezien men thans eerder naar een vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten streeft.

Inzake het risico dat de procedure van aangifte van de geboorte nog ingewikkelder zou worden door er een procedure van kennisgeving aan toe te voegen, is de Minister de mening toegedaan dat van de belanghebbenden geen bijkomende formaliteiten worden gevraagd.

De kennisgeving is noodzakelijk opdat de ambtenaar van de burgerlijke stand op de hoogte zou zijn van alle geboorten.

Het laat hem immers toe, wanneer de aangifte niet binnen de wettelijk voorgeschreven termijn gedaan werd, de persoon die hem de bevalling heeft medegedeeld, daarvan op de hoogte te brengen.

Die is er dan toe gehouden de aangifte te doen binnen een bijkomende termijn van drie dagen. Daardoor wordt het beginsel van de aangifte door de ouders of door één van hen bevestigd en wordt tegelijk voorkomen dat geen aangifte zou worden gedaan.

De voorgestelde tekst bevestigt de praktijk die in de grote steden bestaat waar de directeurs van de kraaminrichtingen de ambtenaar van de burgerlijke stand in kennis stellen van elke geboorte.

Deze praktijk biedt het bijkomende voordeel dat de ambtenaar van de burgerlijke stand vrij vlug een dokter kan sturen naar de materniteit om zich van de geboorte van het kind te vergewissen.

Opgemerkt wordt dat de thans bestaande termijn van drie dagen weliswaar te kort is, maar dat een termijn van vijftien dagen het gevaar inhoudt dat de verplichting vergeten wordt. Zijn er redenen om de termijn van tien dagen, welke voorgesteld is in het wetsontwerp tot wijziging van sommige wetsbepalingen betreffende de afstamming en de adoptie (artikel 4), te laten varen?

De Minister verklaart dat artikel 4 van het wetsontwerp, zoals het voorstel van de heer Bourgeois, een termijn van tien dagen voorstelt, zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen niet inbegrepen. De aldus berekende termijn is bijna dezelfde als die van vijftien dagen welke in de amendementen is voorgesteld, maar laatstgenoemde kan door de belanghebbende gemakkelijker berekend worden en is in overeenstemming met artikel 53 van het Gerechtelijk Wetboek.

Een lid meent dat de termijn van vijftien dagen zeer lang is. Volgens hem zullen die termijn, evenals de voor derden geldende verplichting om de ambtenaar van de burgerlijke stand van de bevalling op de hoogte te brengen bij voorbeeld tot gevolg hebben dat een geneesheer niet met vakan-

samedis, dimanches et jours fériés et correspond donc environ au délai de 15 jours proposé par le Gouvernement, ce dernier délai n'étant prolongé jusqu'au premier jour ouvrable que lorsque le dernier jour du délai est un samedi, un dimanche ou un jour férié légal.

2) Les amendements du Gouvernement sont plus larges dans la mesure où ils ne concernent pas uniquement une modification de la déclaration de naissance à l'égard de la mère mais introduisent également des dispositions imposant l'obligation de donner à l'officier de l'état civil avis de l'accouchement, au plus tard le jour ouvrable qui suit celui-ci, à la direction des hôpitaux, cliniques, maternités ou autres établissements hospitaliers où l'accouchement intervient ou au médecin, ou, à défaut, à l'accoucheuse ou, à défaut, aux autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou chez qui l'accouchement a eu lieu.

M. Bourgeois croit qu'il s'agit là d'une complication administrative surabondante alors que la tendance actuelle est à une simplification de l'administration.

En ce qui concerne le risque de voir se compliquer la procédure de déclaration de naissance par l'adjonction d'une procédure d'avis, le Ministre estime qu'aucune formalité supplémentaire n'est exigée des intéressés.

L'avis est nécessaire pour que l'officier de l'état civil puisse être mis au courant de toutes les naissances.

Cela lui permet toujours, lorsque la déclaration n'a pas été faite dans le délai légal imparti, d'avertir la personne qui lui a signalé l'accouchement.

Celle-ci est alors obligée à faire la déclaration dans un délai supplémentaire de trois jours. Avec ce système, on confirme le principe de la déclaration par les parents ou l'un d'eux et on évite en même temps qu'une déclaration ne soit pas faite.

Le texte proposé confirme la pratique qui existe dans les grandes villes où les directeurs de maternités avertissent l'officier de l'état civil de chaque naissance.

Cette pratique offre l'avantage supplémentaire que l'officier de l'état civil peut envoyer assez vite un médecin à la maternité pour s'assurer de la naissance.

La remarque est faite que si le délai actuel de 3 jours est certes trop court, un délai de 15 jours entraîne des risques quant à l'oubli de l'obligation. Existe-t-il des raisons pour abandonner le délai de 10 jours prévu par le projet de loi modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation et à l'adoption (article 4) ?

Le Ministre déclare que l'article 4 de ce projet de loi prévoit, comme la proposition de M. Bourgeois, un délai de dix jours non compris les samedis, dimanches et jours fériés légaux. Ce délai ainsi calculé est presque identique à celui de 15 jours prévu par les amendements; ce dernier délai est cependant plus facile à calculer pour les intéressés et est conforme à l'article 53 du Code judiciaire.

Un membre estime que le délai de 15 jours est très long. Selon lui ce délai et l'obligation pour des tiers d'aviser l'officier de l'Etat civil de la naissance aura par exemple pour conséquence d'empêcher un médecin de partir en vacances dans les 15 jours de l'accouchement, de crainte

tie kan gaan binnen vijftien dagen na de bevalling, uit vrees dat hij zijn verplichting niet zal kunnen nakomen om de geboorte aan te geven binnen drie dagen volgend op die termijn, indien de ouders nalaten zulks te doen.

Opgemerkt wordt dat zulks thans reeds het geval is wanneer de termijn drie dagen bedraagt. Weliswaar wordt de termijn voor de aangifte op 15 dagen gebracht, maar men mag niet vergeten dat de geneesheren slechts verplicht zijn de geboorte aan te geven in de uitzonderlijke gevallen dat een vrouw buiten een kraaminrichting of kliniek is bevallen en op voorwaarde dat de ouders of één van hen nagelaten hebben de aangifte te doen.

Bovendien verricht een dokter een bevalling vrijwel nooit alleen. Volgens de voorgestelde tekst zijn ook de vroedvrouwen en alle andere personen die bij de bevalling tegenwoordig waren of de persoon bij wie de bevalling heeft plaatsgehad ertoe gehouden de geboorte aan te geven. Anderzijds moet de nadruk worden gelegd op de noodzaak om de huidige termijn van drie dagen te verlengen indien men aan de vrouw materieel de mogelijkheid wil bieden de geboorte van haar kind aan te geven.

Een lid betwist de invoering van de gelijkheid tussen vrouw en man met betrekking tot de aangifte van de geboorte. Hij meent dat het bestaande systeem zijn degelijkheid heeft bewezen en dat de vrouw vaak van oordeel is dat dit soort formaliteiten een taak is die de man moet vervullen. Volgens hen is het overbodig wetgevend op te treden in een aangelegenheid waar gewoonten en een zeker decorum spelen en waaromtrent geen enkel probleem rijst dat een wijziging rechtvaardigt.

Bovendien vindt hij het niet wenselijk derden te betrekken bij de procedure van de mededeling.

Een ander lid betwist die opmerking. Het probleem moet immers ruimer worden gesteld; de invoering van het recht voor de vrouw de geboorte van haar kind aan te geven vloeit immers rechtstreeks voort uit de invoering van het recht om dat kind te erkennen.

Het besproken onderwerp is dus ruimer dan alleen maar het recht om een bepaalde formaliteit te vervullen en het moet worden gezien in de gehele problematiek van de afstamming.

Ook wordt de opmerking gemaakt dat alleen het feit dat het systeem volgens hetwelk alleen de man bevoegd is om de aangifte te doen, tot nu toe voldoening heeft geschonken, niet volstaat om het te handhaven. Men mag de verre oorsprong van ons Burgerlijk Wetboek niet uit het oog verliezen. Op het ogenblik waarop de Code Napoleon werd opgesteld, had de « pater familias » in de samenleving heel wat andere rechten en plichten dan thans het geval is.

Indien de te wijzigen tekst vandaag zou worden opgesteld, zou de moeder, omwille van de gewijzigde mentaliteit, op gelijke voet gesteld worden met de vader. Anderzijds mag niet uit het oog worden verloren dat de wet eveneens moet voorzien in gevallen die niet altijd stroken met het imago van het traditionele ouderpaar. Er moet immers rekening worden gehouden met de toestand van de verlaten gehuwde vrouwen, van de moeders die vrijwillig ongehuwd blijven, alsook met de gevallen waarin de vader gewoon onbekend is.

Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1

Dit artikel bepaalt dat de aangifte van de geboorte voortaan moet gedaan worden aan de plaatselijke ambtenaar van de burgerlijke stand binnen vijftien dagen na de bevalling. Het geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Artikel 1 wordt aangenomen met 13 tegen 1 stem.

de ne pouvoir remplir son obligation de déclarer la naissance dans les trois jours qui suivent ce délai si les parents s'abstiennent.

La remarque est faite que cette situation existe déjà lorsque le délai est de trois jours. S'il est vrai que le délai de déclaration est porté à 15 jours, il ne faut pas oublier que les médecins sont seulement tenus de déclarer la naissance dans les cas exceptionnels où une femme a accouché en dehors d'une maternité ou d'une clinique et à condition que les parents ou l'un d'eux aient négligé de faire la déclaration.

En outre, dans la pratique, le médecin procède rarement seul à un accouchement. Selon le texte proposé, les accoucheuses et les autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou la personne chez qui l'accouchement a eu lieu sont également tenu de faire la déclaration. Par ailleurs, il faut insister sur la nécessité d'allonger le délai initial de trois jours si l'on veut permettre matériellement à la femme de déclarer la naissance de son enfant.

Un membre conteste l'introduction de l'égalité entre la femme et l'homme en matière de déclaration de naissance. Il estime que le système existant a fait ses preuves et que souvent la femme est d'avis que ce genre de démarche est une corvée qui incombe au mari. Il est inutile selon lui de légiférer en cette matière où des habitudes et un certain decorum existent et où aucun problème, qui justifierait un changement, n'a surgi.

De plus, en ce qui concerne la procédure d'avis, le recours à des tiers ne lui semble pas souhaitable.

Un autre intervenant conteste cette allégation. En effet, il faut envisager ce problème de manière plus globale, l'instauration du droit pour la femme de déclarer son enfant procède directement l'instauration du droit de le reconnaître.

La discussion est donc plus large que le simple droit de remplir une formalité et doit être vue dans l'ensemble du problème de la filiation.

L'objection est également faite qu'il ne suffit pas de prétendre que le système, par lequel le mari est seul à pouvoir faire cette déclaration, a bien rempli ses fonctions, pour le maintenir. Il ne faut pas oublier les sources lointaines de notre Code civil. Lors de l'élaboration du Code Napoléon, le « pater familias » avait dans la société d'autres droits et obligations qu'en a actuellement le père.

Si le texte à modifier était rédigé aujourd'hui, l'évolution des mentalités aurait pour conséquence que la mère serait mise sur le même pied que le père. Par ailleurs, il ne faut pas perdre de vue qu'il faut également légiférer pour des cas qui ne correspondent pas toujours à l'image du couple de parents traditionnels. En effet, il faut tenir compte de la situation des épouses abandonnées, des mères non mariées volontairement ou des cas où le père est simplement inconnu.

Discussion et vote des articles

Article 1

Cet article qui prévoit que désormais la déclaration de naissance est faite à l'officier de l'état civil du lieu dans les quinze jours qui suivent celui de l'accouchement, ne suscite aucune observation.

L'article 1 est adopté par 13 voix contre 1.

Art. 2

Artikel 2, § 1 en § 2

De §§ 1 en 2 van artikel 2 hebben betrekking op de aangifte van de geboorte door de ouders of door derden wanneer de ouders zich onthouden hebben de aangifte te doen; zij regelen eveneens de procedure met betrekking tot de kennisgeving van de bevalling, die bij wijze van regerings-amendement is ingevoerd wanneer de bevalling gebeurt in (§ 1) of buiten (§ 2) een ziekenhuis.

Bepaalde leden twijfelen eraan of het mogelijk is aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis te geven van de bevalling uiterlijk op de eerste daaropvolgende werkdag. De vraag wordt gesteld of een gewone telefonische mededeling volstaat om die verplichting te vervullen. Zo ja, dan zal eventueel een probleem inzake de bewijslevering kunnen rijzen.

De Minister verklaart dat de bepaling slechts de verplichting inhoudt die kennisgeving te doen uiterlijk op de eerste werkdag die volgt op de bevalling, maar niets bepaalt omtrent de termijn van ontvangst van die kennisgeving.

Ten behoeve van een lid dat zijn bezorgdheid uitgesproken had over een mogelijke sanctie tegenover de geneesheer die zou vergeten kennis te geven van de bevalling, merkt de Minister op dat een strafbepaling nodig is omdat de registers van de burgerlijke stand met nauwgezetheid bijgehouden moeten worden.

Hij herinnert er niettemin aan dat overeenkomstig het huidige artikel 56 van het Burgerlijk Wetboek de geboorte van het kind aangegeven wordt door de vader of, bij gebreke van de vader, door de doctoren in de geneeskunde of de heilkunde, vroedvrouwen, officieren van gezondheid of andere personen die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest, en, als de moeder buiten haar woning bevalt, door de persoon te wiens huize zij bevallen is.

Er bestond dus reeds een verplichting waarop een straf was gesteld krachtens artikel 361 van het Strafwetboek voor andere personen dan de ouders.

Aan de verpleeginrichtingen zal evenwel een rondschriven worden gestuurd om de nieuwe procedure toe te lichten.

Paragraaf 1 wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Paragraaf 2 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 2, § 3

Artikel 2, § 3, bepaalt dat indien de aangifte niet geschied is binnen de gestelde termijn, de ambtenaar van de burgerlijke stand daarvan mededeling geeft aan de persoon die hem van de bevalling kennis heeft gegeven.

Een lid merkt op dat geen termijn bepaald is voor die mededeling, terwijl anderzijds wel een termijn gesteld is voor de aangifte die moet worden gedaan door de ouders of door derden en voor de kennisgeving van de bevalling die moet worden gedaan door de persoon die de leiding van de inrichting heeft, of zijn afgevaardigde, of door de geneesheer of, bij gebreke door de vroedvrouw of, bij gebreke door de andere personen die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest.

Derhalve bestaat het gevaar dat de ambtenaar van de burgerlijke stand ingevolge een nalatigheid, een vergetelheid of een gewone materiële vergissing, de persoon die hem op de hoogte heeft gebracht van de bevalling, eerst een jaar nadien de desbetreffende mededeling doet.

Het heeft geen zin te bepalen dat degenen die misschien toevallig een bevalling hebben bijgewoond, een op straf van sancties opgelegde termijn moeten naleven (art. 4) zowel om de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis te geven van de bevalling (eerste werkdag na de bevalling) als om de geboorte aan te geven wanneer de ouders zulks niet doen (binnen drie dagen volgend op het verstrijken van de termijn), ter-

Art. 2

Article 2, § 1 et § 2

Les §§ 1 et 2 de l'article 2 concernent la déclaration de naissance par les parents ou par des tiers lorsque les parents se sont abstenus, et la nouvelle procédure d'avis de l'accouchement instaurée par l'amendement du Gouvernement lorsque l'accouchement se produit en milieu hospitalier (§ 1) ou en dehors du milieu hospitalier (§ 2).

Des doutes sont émis en ce qui concerne la possibilité de donner avis de l'accouchement à l'officier de l'état civil, au plus tard le premier jour ouvrable qui suit celui-ci. La question est posée si un simple coup de téléphone suffit pour remplir cette obligation. Dans l'affirmative, un problème de preuve pourrait éventuellement se poser.

Le Ministre déclare que la disposition ne prévoit que l'obligation de donner l'avis au plus tard le premier jour ouvrable qui suit l'accouchement et ne prévoit rien quant au délai de réception de cet avis.

En ce qui concerne la crainte exprimée par un membre d'une sanction à l'égard du médecin qui oublierait de donner avis de l'accouchement, le Ministre objecte qu'une sanction pénale s'avère nécessaire afin de ne pas permettre des latitudes avec les registres de l'état civil.

Il rappelle cependant que l'article 56 actuel du Code civil stipule que la naissance de l'enfant sera déclarée par le père ou, à défaut du père, par les docteurs en médecine ou en chirurgie, sages-femmes, officiers de santé ou autres personnes qui auront assisté à l'accouchement et, lorsque la mère sera accouchée hors de son domicile, par la personne chez qui elle sera accouchée.

Une obligation déjà sanctionnée par l'article 361 du Code pénal existait par conséquent déjà dans le chef de personnes autres que les parents.

Une circulaire sera cependant adressée aux établissements de soins afin de préciser la nouvelle procédure.

Le § 1 est adopté par 11 voix et 1 abstention.

Le § 2 est adopté à l'unanimité.

Article 2, § 3

L'article 2, § 3, stipule que, lorsque la déclaration n'a pas été faite dans le délai prévu, l'officier de l'état civil en avise la personne qui l'a averti de l'accouchement.

Un membre observe qu'aucun délai n'est prévu en ce qui concerne cet avertissement alors que tant pour la déclaration faite par les parents ou les tiers que pour l'avis de l'accouchement donné par la personne qui assure la direction de l'établissement de soins ou son délégué ou par le médecin ou, à défaut, l'accoucheuse ou, à défaut, les autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou chez qui l'accouchement a eu lieu, un délai est stipulé.

Le danger existe donc que, du fait d'une négligence, un oubli ou une simple erreur matérielle, l'officier de l'état civil avise la personne qui l'a averti de l'accouchement un an après que celui-ci soit intervenu.

Il est aberrant d'imposer des délais assortis de sanctions (art. 4) aux personnes ayant parfois par hasard assisté à un accouchement, à la fois pour aviser l'officier de l'état civil (premier jour ouvrable qui suit l'accouchement) et pour déclarer la naissance en cas d'abstention des parents (dans les trois jours qui suivent l'expiration du délai) alors qu'aucun délai et aucune sanction en cas de non-respect de délai, ne

wijl noch in een termijn, noch in een straf in geval van niet-naleving van de termijn is voorzien ten aanzien van de ambtenaar van de burgerlijke stand, die er ambtshalve toe gehouden is de mededeling te doen waarvan sprake is in artikel 2, § 3. Op de niet-naleving van die verplichting zou op zijn minst een straf moeten worden gesteld.

Hij vestigt er de aandacht op dat andere wetsbepalingen, zoals die betreffende de huwelijksafkondigingen, bepaalde termijnen opleggen die door de ambtenaar van de burgerlijke stand moeten worden nageleefd.

Als er termijnen worden opgelegd aan de vaak overbelaste geneesheren en vroedvrouwen, ware het toch paradoxaal dat de ambtenaar van de burgerlijke stand zijn tekortkoming zelfs niet zou moeten verantwoorden.

Met betrekking tot de straf die bepaald is ten aanzien van de geneesheer of de derde die aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis moet geven van de bevalling, verklaart de Minister dat bij niet-naleving van de termijn het algemeen opzet zal moeten worden bewezen. Indien de betrokkene, die overbelast is met werk, niet de bedoeling heeft gehad de wet te overtreden, zal geen straf kunnen worden uitgesproken.

Wat betreft de verplichting voor de ambtenaar van de burgerlijke stand om aan degene die hem kennis heeft gegeven van de bevalling, mede te delen dat geen aangifte werd gedaan, is het zeer hypothetisch dat hij die verplichting niet zal naleven, tenzij hij niet op de hoogte werd gebracht door degene die hem kennis had moeten geven van de bevalling. In dat geval kan hem geen strafsancie worden opgelegd. Bovendien lijkt het niet nodig ten aanzien van die ambtenaar in een termijn te voorzien.

Indien hij de hem opgelegde verplichting niet nakomt uit nalatigheid, kan er geen sprake zijn van een strafsancie, maar moet eerder worden gezocht naar een maatregel in het kader van de sancties ten aanzien van de ambtenaren die hun verplichtingen niet nakomen, b.v. bij niet-overschrijving van een vonnis.

Men moet immers vermijden dat zou worden afgeweken van de gewone regeling inzake administratieve straffen.

Bovendien zou een regeling in de aard van een bestrafing een bewijsregeling vergen voor wat de procedure van de mededeling betreft.

Een lid verklaart sceptisch te staan ten aanzien van de mogelijkheid dat de betrokkenen zouden vergeten zijn de geboorte aan te geven. Bij een geboorte laten heel wat mensen hun belangstelling blijken en bekommeren zij zich om de aangifte.

De meerderheid van de leden acht het evenwel wenselijk dat een termijn wordt gesteld voor de naleving van de op de ambtenaar van de burgerlijke stand wegende verplichting. Doch zij menen dat kan worden volstaan met een administratieve sanctie.

Derhalve stelt de heer Uyttendaele een amendement voor (stuk n° 400/3) om te preciseren dat, indien de aangifte niet is geschied binnen de bij artikel 55 gestelde termijn, de ambtenaar van de burgerlijke stand binnen drie werkdagen daarvan mededeling geeft aan degene die hem de bevalling ter kennis heeft gebracht.

Ingevolge dat amendement is een nieuwe redactie van § 3 nodig. De heer Defraigne stelt de volgende tekst voor :

« § 3. Indien de aangifte niet is geschied binnen de bij artikel 55 bepaalde termijn, geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand, binnen drie werkdagen volgend op het verstrijken van die termijn, daarvan mededeling aan de persoon die hem van de bevalling kennis heeft gegeven. Deze

sont imposés à l'officier de l'état civil dont la fonction implique l'avertissement prévu par l'article 2, § 3. Il faudrait au minimum prévoir une sanction en cas de non-exécution de l'obligation prévue.

Il attire de plus l'attention sur le fait que d'autres dispositions législatives, telle que celle qui concerne la publication des bans, imposent des délais à respecter à l'officier de l'état civil.

Si des délais sont imposés aux médecins et accoucheuses, souvent surchargés de travail, il serait paradoxal que l'officier d'état civil ne doive même pas expliquer son manquement.

Le Ministre déclare qu'en ce qui concerne la sanction à l'égard du médecin ou de tiers devant aviser l'officier de l'état civil de l'accouchement, il faudra prouver le dol général en cas de non-observation du délai. Si la personne surchargée de travail n'a pas eu l'intention de contrevenir à la loi, aucune sanction pénale ne pourra être prononcée.

En ce qui concerne l'obligation d'aviser le fonctionnaire de l'état civil, il est hypothétique que celui-ci ne s'en acquitte pas, à moins qu'il n'ait été averti par la personne qui aurait dû lui donner avis de l'accouchement. Dans ce dernier cas, aucune sanction pénale ne peut lui être infligée. Imposer ce délai au fonctionnaire ne lui semble de surcroît pas nécessaire.

Par ailleurs s'il ne remplit pas l'obligation qui lui est imposée du fait d'une négligence de son chef il faudrait dans ce cas écarter toute possibilité de sanctions pénales et prévoir plutôt une disposition dans le cadre des sanctions qui sont prévues à l'égard des fonctionnaires lorsqu'ils ne remplissent pas leurs obligations, par exemple en ce qui concerne la non-transcription des jugements.

Il faut en effet selon lui éviter de s'écarter du système homogène des sanctions administratives.

Une solution dans le sens d'une pénalisation entraînerait de surcroît la nécessité de prévoir un système de preuves en ce qui concerne la procédure de l'avertissement.

Un membre se déclare sceptique à l'égard de l'hypothèse de l'oubli de la déclaration. De nombreuses personnes, selon lui, manifestent leur intérêt autour d'une naissance et se préoccupent de la déclaration.

La majorité des membres estiment cependant qu'il est souhaitable qu'un délai soit également prévu pour l'exécution de l'obligation de l'officier de l'état civil. Une sanction administrative leur semble cependant suffisante.

En conséquence M. Uyttendaele dépose un amendement (doc. n° 400/3) visant à ce que lorsque la déclaration n'a pas été faite dans le délai prescrit à l'article 55, l'officier de l'état civil en avise la personne qui l'a averti de l'accouchement dans les trois jours ouvrables.

L'adoption de cet amendement nécessite cependant une nouvelle rédaction du § 3. M. Defraigne propose le texte suivant :

« § 3. Lorsque la déclaration n'a pas été faite dans le délai prescrit par l'article 55, l'officier de l'état civil, dans les trois jours ouvrables qui suivent l'expiration du délai, en avise la personne qui l'a averti de l'accouchement. Celle-ci est tenue de faire la déclaration dans les trois jours qui

is gehouden de aangifte te doen binnen drie dagen na de ontvangst van de mededeling; is de derde dag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan kan de aangifte nog worden gedaan de eerste daaropvolgende werkdag. »

Paragraaf 3 wordt eenparig aangenomen.

Artikel 2, § 4.

Artikel 2, § 4, bepaalt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand zich vergewist van de geboorte aan de hand van een verklaring van een door hem toegelaten geneesheer of gediplomeerde vroedvrouw, of indien zulks niet mogelijk is, door zich persoonlijk naar het pasgeboren kind te begeven.

De Minister verklaart dat die bepaling geen speciale nieuwheid inhoudt.

Een lid verklaart sceptisch te staan ten aanzien van de huidige praktijk waarbij de ambtenaar van de burgerlijke stand aan de geneesheer opdracht geeft om zich te vergewissen of het kind levensvatbaar is.

Voorgesteld wordt van de laatste zin « De akte van geboorte wordt onverwijld opgemaakt » een § 5 te maken.

De aldus gewijzigde § 4 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Artikel 2, § 5 (nieuw)

De aldus geredigeerde § 5: « In alle gevallen wordt de akte van geboorte zonder vertraging opgemaakt » wordt eenparig aangenomen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 3

Artikel 3 wordt eenparig aangenomen.

Art. 4

Artikel 4 wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Stemming

Het gehele wetsvoorstel wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

De Rapporteur,

J.-C. VAN CAUWENBERGHE

De Voorzitter,

L. REMACLE

suivent la réception de l'avis; si le troisième jour est un samedi, un dimanche ou un jour férié légal, la déclaration peut encore être faite le premier jour ouvrable qui suit. »

Le § 3 est adopté à l'unanimité.

Article 2, § 4

L'article 2, § 4, stipule que l'officier de l'état civil s'assure de la naissance par une attestation d'un médecin ou d'une accoucheuse diplômée agréés par lui, ou en cas d'impossibilité, en se transportant personnellement auprès du nouveau-né.

Le Ministre déclare qu'il n'y a aucune innovation particulière en ce qui concerne cette disposition.

Un membre se déclare sceptique quant à l'application actuelle qui prévoit que l'officier de l'état civil délègue au médecin pour s'assurer de la viabilité de l'enfant.

Il est proposé de transformer la dernière phrase : « L'acte de naissance est dressé sans tarder » en un § 5.

Le § 4 ainsi modifié est adopté par 9 voix contre 2 et 1 abstention.

Article 2, § 5 (nouveau)

Le § 5 libellé comme suit : « Dans tous les cas l'acte de naissance est dressé sans tarder » est adopté à l'unanimité.

L'article 2 est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Art. 3

L'article 3 est adopté à l'unanimité.

Art. 4

L'article 4 est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Vote

La proposition de loi est adoptée par 10 voix et 2 abstentions.

Le Rapporteur,

J.-C. VAN CAUWENBERGHE

Le Président,

L. REMACLE

TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Artikel 55 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 23 december 1961, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 55. — De aangifte van geboorte wordt gedaan aan de plaatselijke ambtenaar van de burgerlijke stand binnen vijftien dagen na de bevalling. Is de laatste dag van die termijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag. »

Art. 2

Artikel 56 van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 56. — § 1. In geval van bevalling in ziekenhuizen, klinieken, kraaminrichtingen of andere verpleeginrichtingen, wordt de geboorte van het kind aangegeven door de vader of door de moeder of door beide ouders of, wanneer deze er zich van onthouden de aangifte te doen, door de persoon die de leiding van de inrichting uitoefent, of zijn afgevaardigde.

De persoon die de leiding van de inrichting uitoefent of zijn afgevaardigde zijn gehouden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis te geven van de bevalling, uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 2. In de andere gevallen wordt de geboorte van het kind aangegeven door de vader of door de moeder of door beide ouders of, wanneer deze er zich van onthouden de aangifte te doen, door de geneesheren, vroedvrouwen of andere personen die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest of door de persoon bij wie de bevalling heeft plaatsgehad.

De geneesheer of, bij ontstentenis, de vroedvrouw of, bij ontstentenis, de andere personen die bij de bevalling tegenwoordig zijn geweest of bij wie de bevalling heeft plaatsgehad, zijn gehouden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis te geven van de bevalling, uiterlijk de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 3. Indien de aangifte niet is geschied binnen de bij artikel 55 bepaalde termijn, geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand, binnen drie werkdagen volgend op het verstrijken van die termijn, daarvan mededeling aan de persoon die hem van de bevalling kennis heeft gegeven. Deze is gehouden de aangifte te doen binnen drie dagen na de ontvangst van de mededeling; is de derde dag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan kan de aangifte nog worden gedaan de eerste daaropvolgende werkdag.

§ 4. De ambtenaar van de burgerlijke stand vergewist zich van de geboorte aan de hand van een verklaring van een door hem toegelaten geneesheer of gediplomeerde vroedvrouw, of indien zulks niet mogelijk is, door zich persoonlijk naar het pasgeboren kind te begeven.

§ 5. In alle gevallen wordt de akte van geboorte zonder vertraging opgemaakt. »

TEXTE ADOPTE
PAR LA COMMISSION

Article 1

L'article 55 du Code civil, modifié par la loi du 23 décembre 1961, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 55. — La déclaration de naissance est faite à l'officier de l'état civil du lieu dans les quinze jours qui suivent celui de l'accouchement. Lorsque le dernier jour de ce délai est un samedi, un dimanche ou un jour férié légal, le délai est prolongé jusqu'au premier jour ouvrable qui suit. »

Art. 2

L'article 56 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 56. — § 1. En cas d'accouchement dans des hôpitaux, cliniques, maternités ou autres établissements de soins, la naissance de l'enfant est déclarée par le père ou par la mère ou par les deux auteurs ou, lorsque ceux-ci s'abstiennent de faire la déclaration, par la personne qui assure la direction de l'établissement ou son délégué.

La personne qui assure la direction de l'établissement ou son délégué sont tenus de donner à l'officier de l'état civil, avis de l'accouchement, au plus tard le premier jour ouvrable qui suit celui-ci.

§ 2. Dans les autres cas, la naissance de l'enfant est déclarée par le père ou par la mère ou par les deux auteurs, ou lorsque ceux-ci s'abstiennent de faire la déclaration, par les médecins, accoucheuses ou autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou par la personne chez qui l'accouchement a eu lieu.

Le médecin ou, à défaut, l'accoucheuse ou, à défaut, les autres personnes qui ont assisté à l'accouchement ou chez qui l'accouchement a eu lieu sont tenus de donner à l'officier de l'état civil, avis de l'accouchement, au plus tard le premier jour ouvrable qui suit celui-ci.

§ 3. Lorsque la déclaration n'a pas été faite dans le délai prescrit par l'article 55, l'officier de l'état civil, dans les trois jours ouvrables qui suivent l'expiration du délai, en avise la personne qui l'a averti de l'accouchement. Celle-ci est tenue de faire la déclaration dans les trois jours qui suivent la réception de l'avis; si le troisième jour est un samedi, un dimanche ou un jour férié légal, la déclaration peut encore être faite le premier jour ouvrable qui suit.

§ 4. L'officier de l'état civil s'assure de la naissance par une attestation d'un médecin ou d'une accoucheuse diplômée agréés par lui, ou, en cas d'impossibilité, en se transportant personnellement auprès du nouveau-né.

§ 5. Dans tous les cas l'acte de naissance est dressé sans tarder. »

Art. 3

Artikel 57 van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 57. — De akte van geboorte vermeldt :

1° de dag, het uur, de plaats van geboorte, alsmede het geslacht, de naam en de voornamen van het kind;

2° het jaar, de dag, de plaats van geboorte, de naam, de voornamen en de woonplaats van de moeder en de vader, zo de afstamming langs vaderszijde vaststaat;

3° de naam, de voornamen en de woonplaats van de aangever. »

Art. 4

Artikel 361 van het Strafwetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 361. — Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 F tot 200 F of met een van die straffen alleen wordt gestraft :

1° hij die gehouden is krachtens artikel 56, § 1, eerste lid, § 2, eerste lid, en § 3, van het Burgerlijk Wetboek, de geboorte van een kind aan te geven en die aangifte niet doet overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 55 en 56 van hetzelfde Wetboek;

2° hij die gehouden is krachtens artikel 56, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek kennis te geven van een bevalling aan de ambtenaar van de burgerlijke stand en die kennisgeving niet doet overeenkomstig die bepalingen. »

Art. 3

L'article 57 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 57. — L'acte de naissance énonce :

1° la date, l'heure, le lieu de la naissance, le sexe, le nom et les prénoms de l'enfant;

2° l'année, la date, le lieu de la naissance, le nom, les prénoms et le domicile de la mère et du père, si la filiation paternelle est établie;

3° le nom, les prénoms et le domicile du déclarant. »

Art. 4

L'article 361 du Code pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 361. — Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de 26 F à 200 F, ou d'une de ces peines seulement :

1 1° toute personne qui, tenue de déclarer la naissance d'un enfant en vertu de l'article 56, § 1, alinéa 1, § 2, alinéa 1, et § 3 du Code civil, n'en aura pas fait la déclaration conformément aux dispositions des articles 55 et 56 du même Code;

2° toute personne qui, tenue d'informer l'officier de l'état civil d'un accouchement en vertu de l'article 56, § 1, alinéa 2 et § 2, alinéa 2, du Code civil, n'aura pas donné l'avis conformément à ces dispositions. »